

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 12 maj 2016
(OR. en)

8833/16

DEVGEN 91
ACP 69
RELEX 380
SOC 249
WTO 130
COMER 59
FDI 8

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat
av den: 12 maj 2016
till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 8577/16

Ärende: Rådets slutsatser om EU och ansvarsfulla globala värdekedjor
– Rådets slutsatser (12 maj 2016)

1. För delegationerna bifogas rådets slutsatser om EU och ansvarsfulla globala värdekedjor, som antogs av rådet vid dess 3462:a möte den 12 maj 2016.

Rådets slutsatser om EU och ansvarsfulla globala värdekedjor**Inledning**

1. Rådet är medvetet om att globala värdekedjor har blivit ett viktigt inslag i de globala produktionsmönstren. Eftersom de globala värdekedjorna är så komplicerade krävs det, för att de ska kunna förvaltas på ett adekvat sätt som bidrar till hållbar tillväxt för alla, ett ökat och proaktivt engagemang både i och utanför EU. Rådet erinrar om att ett av EU:s grundläggande mål är att säkerställa att ekonomisk tillväxt och utveckling går hand i hand med social rättvisa, mänskliga rättigheter, inklusive grundläggande arbetsnormer, samt hållbar praxis på miljöområdet och hållbara politiska ramar.¹ Rådet framhåller att frågan är extra viktig i utvecklingssammanhang, eftersom utvecklingsländer ofta står inför betydande utmaningar vad gäller hållbar utveckling och tillväxt för dem som är mest sårbara.
2. Rådet understryker att 2030-agendan för hållbar utveckling och handlingsplanen från Addis Abeba spelar en avgörande roll, och erinrar om sina slutsatser av den 26 maj 2015² i vilka man särskilt framhöll behovet av främjad politisk samstämmighet, möjliggörande politiska ramar och mobilisering av den privata sektorn. Rådet erinrar också om agendan för förändring³, genom vilken EU:s handels- och utvecklingspolitik fokuseras på de minst utvecklade länderna (MUL) och på länderna med de största behoven, bland annat genom handelsförmåner och Aid for Trade.

¹ Artikel 3 i EU-fördraget.

² 9241/15.

³ 15560/11 – COM(2011) 637 final.

3. Rådet erinrar om sina slutsatser om kommissionens meddelande *Handel för alla: Mot en mer ansvarsfull handels- och investeringspolitik*⁴ i vilka man poängterade att EU:s handelsinstrument kan bidra till hållbar utveckling, mänskliga rättigheter och god styrning. Rådet välkomnar arbetsdokumentet⁵ från kommissionens avdelningar med rapporten om genomförandet av meddelandet *Handel, tillväxt och utveckling*⁶ och uppföljningen av rådets slutsatser om EU:s strategi för handel, tillväxt och utveckling under nästa årtionde. Rådet välkomnar också initiativen för att tillsammans med våra partner främja internationellt erkända miljöstandarder liksom arbetstagarrättigheter och hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, såsom hållbarhetspakten med Bangladesh och initiativet för arbetstagarrättigheter i Myanmar/Burma.
4. Rådet erinrar om sina slutsatser om kommissionens meddelande *En starkare roll för den privata sektorn i insatserna för att uppnå hållbar tillväxt för alla i utvecklingsländerna*⁷, i vilka man framhöll att företagens sociala ansvar, den privata sektorns engagemang och en ansvarsmedveten förvaltning av de globala värdekedjorna är förutsättningar för att en hållbar ekonomisk tillväxt och affärsmöjligheter ska kunna uppnås. En hållbar utvinning och förvaltning av naturresurser är också avgörande i detta avseende.
5. Mikroföretags och små och medelstora företags deltagande i de globala värdekedjorna kan ge betydande fördelar. Multinationella företag skulle kunna spela en konstruktiv roll genom att ingå partnerskap med mikroföretag och små och medelstora företag och därmed underlätta spridningen av kunskap, kompetens och teknik, bland annat vad gäller införandet av miljöstandarder och sociala standarder.

⁴ 14708/15.

⁵ 6554/16 – SWD(2016) 47 final.

⁶ 5887/1/12 REV 1 – COM(2012) 22 final.

⁷ 16856/14.

6. Rådet värdesätter bidragen från EU-strategin för företagens sociala ansvar⁸ och det gemensamma meddelandet från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Ansvarsfull anskaffning av mineraler från konfliktdrabbade områden och högriskområden⁹, och EU:s handlingsplan för den cirkulära ekonomin.¹⁰ Rådet framhåller vikten av företagens sociala ansvar/ansvarsfullt företagande¹¹ när det gäller främjandet av hållbar utveckling, skapandet av bra arbetstillfällen samt social och ekonomisk egenmakt för alla – särskilt för kvinnor och ungdomar och för sårbara grupper som personer med funktionshinder.

⁸ 16606/11 – COM(2011) 681 final.

⁹ 7704/14 – JOIN(2014) 8 final.

¹⁰ COM (2015) 614 final.

¹¹ EU använder begreppen "företagens sociala ansvar" och "ansvarsfullt företagande" synonymt. I EU:s strategi för företagens sociala ansvar från 2011 definieras företagens sociala ansvar som "företagens ansvar för den egna verksamhetens konsekvenser för samhället" och det betonas att företagen "för att till fullo ta sitt sociala ansvar bör [...] införa en process som innebär att de tillsammans med sina intressenter ser till att socialt ansvarstagande, miljötänkande, etik, respekt för mänskliga rättigheter och ett konsumentperspektiv genomsyrar företagets verksamhet och kärnstrategi".

7. Rådet understryker att de modeller för delaktighet och hållbarhet som man enats om i 2030-agendan för hållbar utveckling är viktiga, framför allt när det gäller hållbar produktion, hållbar konsumtion och anständigt arbete, och välkomnar det intensifierade internationella samarbetet om ansvarsfullt företagande. Rådet noterar det betydelsefulla arbete som EU och medlemsstaterna har utfört för att främja genomförandet och övervakningen av FN:s konventioner om klimatförändring och biologisk mångfald, samt internationellt erkända riktlinjer och principer. Till dessa hör riktlinjerna för multinationella företag från Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och OECD:s vägledning om tillbörlig aktsamhet för ansvarsfulla leveranskedjor för mineraler från konflikttrabbade områden och högriskområden, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och principerna för ansvarsfulla investeringar i jordbruks- och livsmedelssystem från kommittén för globalt tryggad livsmedelsförsörjning. Rådet välkomnar det arbete som Internationella arbetsorganisationen (ILO) har utfört på detta område och ser fram emot ett aktivt gemensamt engagemang i diskussionerna om anständigt arbete i globala leveranskedjor¹² vid den internationella arbetskonferensens 105:e möte i juni 2016. Rådet ger sitt fulla stöd till G7-ledarnas deklARATION vid toppmötet 2015 och noterar att myndigheter och företag har ett gemensamt ansvar för att främja ansvarsfulla leveranskedjor och gemensamt öka förståelsen av begreppet tillbörlig aktsamhet. Rådet stöder också G20-ledarnas erkännande av betydelsen av att främja säkrare och mer hälsosamma arbetsplatser, också inom hållbara globala leveranskedjor (toppmötet i Antalya 2015). Rådet erinrar om att EU och dess medlemsstater ytterligare kommer att främja en öppen, samarbetsinriktad och rättvis internationell skattemiljö i enlighet med principerna om god samhällsstyrning. Den finansiella insynen bör stärkas, vilket skulle kunna omfatta utbyten som rör sådana frågor mellan relevanta myndigheter.

¹² Leveranskedja och värdekedja är inbördes likartade termer som avser hela produktionskedjan, från råvarubehandling till slutanvändningsprodukter. Beroende på sammanhanget kan termen leveranskedja användas som specifik hänvisning till den process som omfattar alla parter som är inblandade i produktionen och distributionen av en vara, medan värdekedja kan användas när man avser alla de samverkande verksamheter genom vilka ett företag tillför värde till en vara. Här används de dock som sinsemellan utbytbara termer.

8. Rådet framhåller att EU och dess medlemsstater, som tillsammans är världens största marknad och ledande tillhandahållare av handelsbistånd (Aid for Trade) med mer än en tredjedel av EU:s totala offentliga utvecklingsbistånd (ODA) som stöd för handelsrelaterade behov, kan utnyttja denna ställning för att göra de globala värdekedjorna med hållbara och inkluderande framför allt på de marknader där de allra fattigaste tjänar sitt uppehälle.

Vårt gemensamma arbete ska stärkas

9. Rådet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att säkerställa att politiken bidrar till att stödja hållbarhet i globala värdekedjor och främja principerna för företagens sociala ansvar framför allt genom att respektera dessa principer vid utformandet av EU:s politiska instrument och genom EU-finansierade projekt. Rådet uppmanar också kommissionen att stärka genomförandet av tillbörlig aktsamhet och främja dialog och samarbete mellan alla berörda offentliga och privata intressenter i syfte att uppnå lika villkor och genomföra politiska åtgärder som syftar till att främja t.ex. tillbörlig aktsamhet i fråga om mänskliga rättigheter på företagsnivå. Ansvarsfull affärsverksamhet kan i slutändan skapa en konkurrensfördel. Rådet bekräftar åter hur viktigt det är med fortsatt stöd för att stärka de nationella regelsystemen för hållbara och inkluderande marknader.
10. Rådet välkomnar att man i EU:s handelsavtal systematiskt inkluderar bestämmelser om handel och hållbar utveckling där parterna förbinder sig att respektera grundläggande arbetsnormer och andra ILO-konventioner liksom centrala multilaterala miljöavtal. Bestämmelserna om handel och hållbar utveckling främjar relevanta internationellt överenskomna riktlinjer och principer om företagens sociala ansvar. Rådet uppmanar kommissionen att lägga fram en reguljär uppdatering och uppföljning av genomförandet av bestämmelserna om handel och hållbar utveckling med effektiv användning av befintliga instrument för rapportering och övervakning.

11. Rådet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i intern och extern politik fortsätta arbetet med konsekvent politik för utveckling enligt artikel 208 i EUF-fördraget. Synergi mellan utvecklingssamarbete, miljöpolitik och handelsinstrument måste eftersträvas, framför allt för att den fulla kombinerade potentialen ska frigöras och bidra till genomförandet av, och framstegen med, kapitel om handel och hållbar utveckling och andra bestämmelser som är relevanta för hållbar utveckling, i syfte att maximera utvecklingseffekten. Detta inbegriper kapacitetsuppbyggnad, politisk dialog och deltagande av det civila samhället, arbetsmarknadens parter och andra intressenter. Rådet ser fram emot den kommande översynen av EU:s gemensamma strategi Aid for Trade för att stärka synergi på området för handel och utveckling, framför allt i syfte att uppnå de relaterade målen för hållbar utveckling.
12. Rådet stöder ansträngningarna för att främja ansvarsfulla leveranskedjor genom initiativ såsom EU:s initiativ för kläder och initiativ inom jordbrukssektorn såsom handlingsplanen för skogslagstiftningens efterlevnad samt förvaltning av och handel med skog (Flegt) och Amsterdamdeklarationerna om avskogning och hållbar palmoljeleverans liksom inom andra sektorer. Rådet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att utbyta bästa praxis, bland annat när det gäller att främja nya och innovativa strategier, och att utöka sådana initiativ och påskynda deras genomförande. Utvecklingen av ett offentligt-privat partnerskap för ansvarsfull mineralanskaffning och andra initiativ som rör ansvarsfull anskaffning av mineraler i konfliktdrabbade högriskområden är användbara verktyg i detta avseende.
13. Rådet stöder flerpartsstrategier inom EU och i partnerländer på alla nivåer. Dessa kan inbegripa internationella organisationer, civilsamhället och arbetsmarknadens parter, den privata sektorn och myndigheter, beroende på vad som är lämpligt och med stöd av EU:s delegationer, som kan spela en viktig roll när det gäller att främja företagens sociala ansvar i globala värdekedjor. Transnationella företagsavtal såsom globala ramavtal som inbegriper leverantörer är värdefulla instrument i detta avseende. Rådet uppmanar kommissionen att ytterligare stödja insatser som syftar till att förstärka den privata sektorns engagemang för utveckling och ansvarsfullt företagande.

14. Rådet understryker behovet av att fortsätta att arbeta för sprida tillämpningen av internationellt överenskomna principer, riktlinjer och initiativ för företagens sociala ansvar/ansvarsfullt företagande såsom FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, Global Compact-initiativet, ILO:s trepartsdeklaration om principer avseende multinationella företag och socialpolitik, samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag, också i länder som inte är medlemmar i OECD, vilket även bidrar till insatser mot korruption genom att skapa företagsmiljöer med större öppenhet och insyn. Hållbar offentlig upphandling bör främjas. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt jämställdhet mellan kvinnor och män och säkerställandet av kvinnors fulla, lika och faktiska deltagande på alla beslutsnivåer i enlighet med handlingsplanen för jämställdhet 2016–2020.
15. Rådet uppmanar kommissionen, Europeiska utrikestjänsten och medlemsstaterna att intensifiera sitt arbete för ansvarsfullt företagande. Detta omfattar bland annat nationella handlingsplaner för företagens sociala ansvar/ansvarsfullt företagande samt företag och mänskliga rättigheter från medlemsstaterna, och kommissionens lansering av en ny EU-handlingsplan för ansvarsfullt företagande under 2016. I dessa handlingsplaner bör konkreta insatser specificeras för att hantera nuvarande och framtida sociala, miljömässiga och styrningsrelaterade utmaningar och prioriteringar för genomförandet av FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.
